

ภาษาแชทจีนยอดนิยมแห่งปี 2018 กับภาพสะท้อนสังคม

Social Reflection of Chinese Popular Internet Language in 2018

สิริรัตน์ แก้วทีตัญญู¹Sirirat Kaewheednu¹

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางภาษาในสังคมออนไลน์ของจีน ผ่านทางกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น “คำและวลีจีนยอดนิยมในอินเทอร์เน็ตประจำปี 2018” ที่ประกาศโดยศูนย์การวิจัยและติดตามแหล่งที่มาของภาษาแห่งชาติประจำประเทศจีน จำนวน 10 คำ โดยมีการวิเคราะห์และอธิบายถึงประเด็นที่เกี่ยวกับลักษณะสำคัญ ความหมาย ความเป็นมา รวมถึงภาพสะท้อนสังคมจีนที่สื่อผ่านกลุ่มคำยอดนิยมดังกล่าว โดยใช้มุมมองทางภาษาศาสตร์สังคม ทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของภาษา รวมถึงเข้าใจถึงความคิดและมุมมองของผู้คนในสังคมจีนยุคปัจจุบัน ซึ่งไม่เพียงจะเป็นประโยชน์ทางด้านภาษาศาสตร์ แต่ยังรวมถึงด้านสังคมศาสตร์อีกด้วย

คำสำคัญ (Keywords) : ภาษาจีน, ภาษาอินเทอร์เน็ต, ยอดนิยม, สังคม, 2018

Abstract

This article aims to investigate the language phenomenon in Chinese social media. The samplings will be the top ten most popular Chinese words and phrases used on the internet in 2018, which are revealed by Chinese National Language Resource Monitoring and Research Center (CNLR). Many aspects of this particular language will also be discussed, including its distinctive features, its origin and meanings, as well as its reflection of Chinese social values through the view of sociolinguistics. The aforementioned aspects have showed the evolution of this particular language and the sociological perspective of Chinese people at present, which will be beneficial to linguistics and sociology.

Keywords: Chinese, internet language, popular, social, 2018

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ sirirat.ka@live.com

บทนำ

“คำยอตนิยมในอินเทอร์เน็ต” ถือเป็นอีกหนึ่งในปรากฏการณ์ทางภาษา ที่กำเนิดมาพร้อมกับการเติบโตของระบบอินเทอร์เน็ต ด้วยความมีเอกลักษณ์เฉพาะ รวมไปถึงการสื่อความหมายที่ให้ความรู้สึกความเป็นกันเองระหว่างผู้ใช้ ทำให้คำดังกล่าวกลายเป็นที่นิยมในเวลาอันรวดเร็ว อีกทั้ง เนื่องจากคำยอตนิยมดังกล่าว เป็นเพียงรูปแบบการใช้ภาษาที่ถูกออกแบบขึ้น เพื่อนำไปใช้สื่อสารในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ ในขอบเขตที่จำเพาะเจาะจง (Yang, 2018) จึงอาจถือเป็นหนึ่งในตัวแทนของยุคสมัย ที่สามารถสะท้อนให้เห็นความรู้สึกนึกคิดของผู้คนในสังคมดังกล่าว ณ ช่วงเวลานั้นได้อีกทางหนึ่ง สำหรับบทความนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางภาษาในสังคมออนไลน์ของจีน โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็น “คำและวลีจีนยอตนิยมในอินเทอร์เน็ต ประจำปี 2018” ซึ่งประกาศโดยศูนย์การวิจัยและติดตามแหล่งที่มาของภาษาแห่งชาติประจำประเทศจีน (CNLR) จำนวนทั้งสิ้น 10 คำ ในการนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์และอธิบายถึงประเด็นต่าง ๆ อันได้แก่ รูปแบบ ลักษณะสำคัญ ความหมาย ที่มา รวมไปถึงภาพสะท้อนสังคมจีนที่สื่อผ่านคำและวลีจีนยอตนิยม โดยใช้มุมมองทางภาษาศาสตร์สังคมเป็นหลัก ทั้งนี้ เพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของภาษา รวมไปถึงเข้าใจถึงความคิดและมุมมองของผู้คนในสังคมจีนในยุคปัจจุบัน

ผลการศึกษา

1. รูปแบบและลักษณะสำคัญ

สำหรับปีล่าสุดที่ผ่านมา ทางศูนย์ CNLR ซึ่งดำเนินการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถิติการใช้คำในอินเทอร์เน็ตจากสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ของจีน ได้มีการออกมาประกาศเกี่ยวกับ “10 อันดับคำยอตนิยมในอินเทอร์เน็ตประจำปี 2018” ผลปรากฏว่ามีคำและวลีที่ติดอันดับ ดังต่อไปนี้ อันดับหนึ่งคือ “锦鲤 jǐnlǐ” ตามมาด้วย “杠精 gàngjīng, skr, 佛系 fóxi, 确认过眼神 quèrèn guò yǎnshén, 官宣 guānxuān, C 位 wèi, 土味情话 tǔwèi qíng huà, 皮一下 pí yíxià” และรั้งท้ายด้วยวลี “燃烧我的卡路里 ránshāo wǒ de kǎlùlǐ”

จากการศึกษาพบว่า ทั้ง 10 คำยอตนิยมข้างต้นมีลักษณะเด่น อันจะกล่าวได้ดังต่อไปนี้

1.1 การใช้คำสร้างใหม่

คำสร้างใหม่ในที่นี้ หมายถึง คำที่เดิมมีอยู่แล้วในภาษาจีน เพียงแต่ในถูกนำมาใช้สื่อในความหมายใหม่ที่ต่างออกไปจากความหมายดั้งเดิม สำหรับคำสร้างใหม่ที่ปรากฏในคำยอตนิยมแห่งปี แบ่งได้เป็น ประเภทที่นำคำศัพท์เดิมมาเพิ่มความหมายใหม่ อันได้แก่ คำว่า “锦鲤 jǐnlǐ” ,

“佛系 fóxì” , “土味情话 tǔwèi qínghuà” ส่วนอีกประเภทเป็นการนำคำศัพท์เดิมมา ประสมกันจนเกิดเป็นคำความหมายใหม่ ซึ่งได้แก่คำว่า “杠精 gàngjīng” ซึ่งเป็นการประสมกัน ระหว่างคำว่า “抬杠 táigàng” กับ “精灵 jīnglíng”

1.2 การใช้คำย่อ

การย่อคำ ถือได้ว่าสามารถตอบโจทย์ความต้องการสำหรับการสื่อสารในโลกออนไลน์ที่เน้น ความสะดวกและรวดเร็วเป็นหลักได้อย่างตรงจุด ด้วยเหตุนี้ จึงถูกนำมาใช้ในโลกลงออนไลน์อย่าง แพร่หลาย สำหรับคำย่อที่ปรากฏในคำยอดนิมแห่งปี แบ่งออกเป็น คำย่อที่เกิดจากการผสม ระหว่างภาษาจีน“位置 wèizhì”กับภาษาอังกฤษ “Center” ซึ่งกลายเป็นคำว่า “C位 wèi” กับคำย่อที่เกิดจากการย่อวลีเดิม “官方宣布 guānfāng xuānbù” ซึ่งมีจำนวนสี่พยางค์ให้เหลือ เพียงสองพยางค์ จนกลายเป็นคำว่า “官宣 guānxuān”

1.3 การใช้คำพ้องเสียง

การเล่นคำพ้องเสียง ถือเป็นอีกหนึ่งในกลวิธีทางวาทศาสตร์ที่พบได้บ่อยที่สุดวิธีหนึ่งใน ภาษาจีน อีกทั้งยังถือได้ว่าเป็นหนึ่งในสี่ส้นของการสร้างคำยอดนิมในภาษาอินเทอร์เน็ต สำหรับคำ พ้องเสียงที่ปรากฏในคำยอดนิมแห่งปี ประกอบด้วย การเล่นคำพ้องเสียงคำสแลงในภาษาอังกฤษ ซึ่งคือคำว่า “skr” กับการเล่นคำพ้องเสียงภาษาถิ่นของจีน ซึ่งคือคำว่า “皮一下 pí yíxià”

1.4 การใช้วลีที่มีโครงสร้างที่แน่นอน

นอกเหนือจากคำแล้ว ยังมีการใช้วลีอีกด้วย อันได้แก่ “确认过眼神 quèrèn guò yǎnshén” และ “燃烧我的卡路里 ránshāo wǒ de kǎlùlǐ” ซึ่งต่างเป็นวลีที่มีโครงสร้าง ประกอบด้วยคำกริยา-กรรมทั้งสิ้น

หลี่ (Li, 2006) ได้กล่าวว่า ภาษาในอินเทอร์เน็ตนั้นเกิดบนพื้นฐานของภาษาจีนกลาง ซึ่ง หากพิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้วจะพบว่า ลักษณะการสร้างคำ ไม่ว่าจะเป็น การสร้างใหม่ ใช้คำย่อ คำ พ้องเสียง และวลีที่มีโครงสร้างที่แน่นอนนั้น แทบไม่ได้ต่างไปจากภาษาจีนกลางมาตรฐานมากนัก

2. ความหมายและที่มา

นอกจากรูปแบบทางภาษาและบริบทในการสื่อสารที่แตกต่างกันออกไป แต่ละคำยังมีที่ไป ที่มาอันแตกต่างกันไปอีกด้วย สำหรับกลุ่มคำยอดนิยมในปีที่ผ่านมา นั้น มีความหมายและที่มา ดังนี้

2.1 锦鲤 jǐnlǐ

เดิมเป็นเพียงชื่อปลาสวยงามชนิดหนึ่ง ที่เป็นที่รู้จักกันในนามว่า “ปลาการ์ฟ” ซึ่งในอดีตมีการเลี้ยงไว้ดูเล่นเฉพาะกลุ่มบุคคลชั้นสูง ต่อมาเมื่อแพร่หลายมายังกลุ่มประชาชนทั่วไป ได้มีการนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์สื่อถึง “ความโชคดีและความสุข” ส่วนความเป็นมา ก็สืบเนื่องจากช่วงวันชาติจีนในปี 2018 ทาง Alipay หนึ่งในบริษัทที่ให้บริการธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบออนไลน์ของจีน ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดด้วยการจับสลากชิงรางวัลขึ้นผ่านทางเว่ยป้อ โดยมีชื่อกิจกรรมว่า ค้นหา “ปลาการ์ฟแห่งเมืองจีน” หรือ “中国锦鲤 Zhōngguó jǐnlǐ” ทั้งนี้ ผู้โชคดีจะได้รับรางวัลใหญ่ภายใต้การสนับสนุนทั้งหมดจากทางบริษัท (Zhou, 2019) จากกิจกรรมในครั้งนี้ ทำให้คำว่า “锦鲤 jǐnlǐ” กลับมาโด่งดังอย่างมาก โดยนอกจากร้านค้าจำนวนไม่น้อย ที่ได้นำคำดังกล่าวมาเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมการขายของตนแล้ว ในโลกออนไลน์ยังเกิดเป็นกระแสส่งต่อรูปภาพปลาการ์ฟที่มีข้อความประกอบอยู่กันอย่างแพร่หลาย โดยเชื่อว่าเป็นการส่งมอบ “ความโชคดีและความสุข” ไปยังผู้รับนั่นเอง

2.2 杠精 gàngjīng

คำนี้เป็นการรวมกันระหว่างคำว่า “杠 gàng” ที่มาจาก “抬杠 táigàng” อันหมายถึง “การถกเถียง โต้เถียง” กับคำว่า “精 jīng” ที่มาจาก “精灵 jīnglíng” อันหมายถึง “ปีศาจ, ฉลาด คล่องแคล่ว” การนำสองคำนี้มารวมกัน ก็เพื่อใช้สื่อถึงบุคคลที่ชอบการถกเถียง จ้องจับผิด เพื่อหาช่องทางคัดค้านคำพูดหรือความคิดของผู้อื่นจนกลายเป็นนิสัย โดยไม่สนใจว่าข้อมูลที่ตนนั้นได้รับรู้มาจริงเท็จประการใด ขอเพียงแค่ได้พูดยั่วๆ หาเรื่องให้เกิดการทะเลาะหรือโจมตีเป็นพอ (Tian, 2019) หรืออาจเรียกง่าย ๆ ได้ว่าเป็น “นักรัด (杠精 gàngjīng)” นั่นเอง ทั้งนี้ เนื่องด้วยมีการเผยแพร่ภาพการ์ตูนเสียดสีล้อเลียนเกี่ยวกับกลุ่มคนประเภทดังกล่าวในโลกสังคมออนไลน์ โดยมีเนื้อหาเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับหญิงสาวคนหนึ่งที่ไม่สามารถเข้าใจกับชายหนุ่ม แต่กลับได้รับคำปฏิเสธอย่างไร้เยื่อใย ประกอบกับที่ผู้คนส่วนใหญ่นั้นไม่ค่อยไม่พอใจกับพฤติกรรมของบุคคลประเภทดังกล่าวเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จึงทำให้คำดังกล่าวกลายเป็นกระแสขึ้นมา สำหรับพฤติกรรม

ของบุคคลที่เข้าข่ายเป็น “นักจัด” ในที่นี้ ส่วนใหญ่พบมากในกลุ่มนักเลงคีย์บอร์ดในสังคมออนไลน์ แต่หากเกิดระหว่างกลุ่มเพื่อนสนิท ก็อาจช่วยทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างกันแน่นแฟ้นขึ้น

2.3 skr

ตามนิยามในพจนานุกรมคำสแลงภาษาอังกฤษ เดิมเป็นคำเลียนเสียง คล้ายตอนที่ล้อรถเคลื่อนที่แล้วเกิดการเสียดสีกับพื้นอย่างฉับพลัน นิยมนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในเพลงแนวฮิปฮอปหรือเพลงแร็ป หมายถึง “ไม่ธรรมดา สุดยอด” ส่วนในโลกออนไลน์ของจีน กลับใช้สำหรับแสดงการชื่นชม ยกย่อง ในเรื่องบางเรื่องที่เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง หรืออาจเทียบได้กับคำว่า “เจ๋ง ยอดเยี่ยม” นั่นเอง ส่วนกลายเป็นกระแสของคำนี้ก็มาจาก Kris Wu ศิลปินจีนชื่อดัง ที่ไม่เพียงได้นำคำดังกล่าวมาใช้ในบทเพลง Chinese Spirit แต่ยังมีใช้คำดังกล่าวพูดผ่านทางรายการ The Rap of China เพื่อชื่นชมผู้เข้าแข่งขันว่ามีความสามารถเป็นเลิศ มีเทคนิคการร้องแร็ปดีเยี่ยมอยู่บ่อยครั้ง (Gao, 2019) จนทำให้คำดังกล่าวกลายเป็นคำติดหูของผู้ชมจำนวนมาก อีกทั้ง เนื่องจากคำดังกล่าวออกเสียงคล้ายกับ “si ge” จึงได้เกิดการนำมาใช้แทนคำว่า “สุดๆ (死个 sǐ gè)” บ้างก็นำมาใช้แทนคำว่า “คือ (是个 shì gè)” จนแพร่หลายในโลกสังคมออนไลน์ในเวลาต่อมา

2.4 佛系 fòxì

คำนี้เป็นคำยืมมาจากภาษาญี่ปุ่น เดิมมีต้นกำเนิดมาจากนิตยสารญี่ปุ่นฉบับหนึ่ง ที่ใช้นิยามผู้ชายสายพันธุ์ใหม่ ที่รักความสันโดษ ไม่สนใจเพศตรงข้าม ภายหลังโลกสังคมออนไลน์ในจีนก็นำมาใช้สื่อถึง “บุคคลที่มีแนวการใช้ชีวิตตามวิถีทางของตนเอง ไม่ยินดียินร้ายหรือถือสาเรื่องใด ๆ ปล่อยให้ทุกอย่างเป็นไปตามธรรมชาติของสิ่งนั้น” หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นพวก “สายพุทธ (佛系 fòxì)” นั่นเอง ส่วนที่มาของความนิยมในคำดังกล่าวเกิดจากวิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิตฉบับหนึ่ง ซึ่งศึกษาเรื่องการออกบวชของคนหลังยุค 90 โดยมีเนื้อหากล่าวถึงวิถีชีวิตของสายพุทธ และให้นิยามของ “สายพุทธ” ตามคำนิยามที่กล่าวไว้ข้างต้น (Zhou, 2019) เมื่อคำดังกล่าวปรากฏขึ้นในโลกสังคมออนไลน์ก็ได้พากันให้คำจำกัดความเกี่ยวกับคำดังกล่าวไว้ 3 ประการว่า “ได้ทั้งนั้น (都行 dōuxíng), โอเค (可以 kěyǐ), ไม่เป็นไร (没关系 méiguānxi)” และหลังจากคำดังกล่าวเป็นที่แพร่หลาย ก็ได้เกิดกลุ่มคำที่ประกอบด้วยคำดังกล่าวตามมาอย่างไม่ขาดสายอีกจำนวนไม่น้อย

2.5 确认过眼神 quèrèn guò yǎnshén

วลีดังกล่าวนี้ หากแปลตามตัวก็หมายถึง “ยืนยันด้วยสายตาแล้ว” มีที่มาจากท่อนหนึ่งในเพลง Tales of the Red Cliff ซึ่งร้องโดย JJ Lin เมื่อปี 2008 (Zhou, 2019) ภายหลังถูกสังคมออนไลน์นำมาใช้สื่อถึง “ตรวจสอบมาแล้ว พิสูจน์มาแล้ว” โดยไม่จำกัดว่าจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับสายตาเพียงอย่างเดียวเช่นในอดีต ในด้านที่มานั้น เกิดขึ้นจากเมื่อช่วงคืนก่อนการฉลองเทศกาลตรุษจีน ได้มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตรายหนึ่งลงรูปร่างที่มึนบ๊อแปที่มีธนบัตรมูลค่าหนึ่งหยวน พร้อมเนื้อความประกอบในเว่ยป้อว่า “พิสูจน์มาแล้วว่า คุณคือชาวกว้างตง (确认过眼神，你是广东人 quèrèn guò yǎnshén nǐ shì Guǎngdōng rén)” เพื่อตัดพ้ออแปในวันตรุษจีนของชาวกว้างตงที่มีมูลค่าเพียงน้อยนิด ปลุกกระแสลูกฮ้อในโลกออนไลน์ที่ต่างพากันวิจารณ์เกี่ยวกับมูลค่าในของอแปของแต่ละที่กันยกใหญ่ ภายหลังยังได้มีจัดประกวดแข่งขัน ใช้วลีดังกล่าวมาแต่งขึ้นต้นประโยค เพื่อสื่อความหมายในแง่มุมต่าง ๆ จึงทำให้วลีดังกล่าวกลายเป็นกระแสอันโด่งดังภายในระยะเวลาเพียงไม่นาน

2.6 官宣 guān xuān

คำนี้เป็นคำย่อมาจากคำว่า “官方宣布 guān fāng xuān bù” หากแปลตามตัวอักษรจะหมายถึง “คำประกาศอย่างเป็นทางการ” ปัจจุบันมักใช้สื่อถึง การที่บุคคลหรือหน่วยงานประกาศข่าวสารต่อบุคคลภายนอกอย่างเป็นทางการ ทำให้ดูทรงอิทธิพลและเพิ่มความน่าเชื่อถือของข่าว มีนัยยะรวมถึงการโฆษณาประชาสัมพันธ์แฝงอยู่ด้วย สำหรับที่มาของความนิยมในคำดังกล่าวเกิดจากเมื่อช่วงกลางเดือนตุลาคมของปีที่ผ่านมา เป็นวันที่ Zhao Liying และ Feng Shaofeng สองนักแสดงชื่อดังได้ประกาศข่าวดีเรื่องการแต่งงานของทั้งคู่ผ่านทางเว่ยป้อ ซึ่งในเนื้อหาของข้อความมีการใช้คำดังกล่าว ประกบด้วยรูปหัวใจสีแดงหนึ่งดวง พร้อมแนบรูปแต่งงานและทะเบียนสมรสของทั้งคู่ไว้ด้วย (Hu&Xue, 2019) เนื่องจากทั้งคู่มีแฟนคลับติดตามอยู่เป็นจำนวนมาก จึงทำให้ข่าวดังกล่าวได้รับความสนใจเป็นพิเศษ และเกิดการเลียนแบบนำคำ ๆ นี้ไปใช้กันอย่างแพร่หลายในโลกสังคมออนไลน์ ไม่เว้นแม้กระทั่งตามสื่อต่าง ๆ ที่ปัจจุบันก็ปรากฏคำ ๆ นี้อยู่บ่อยครั้งเช่นเดียวกัน

2.7 C 位 wèi

สำหรับคำนี้ “C” เป็นตัวย่อจากคำว่า Center ในภาษาอังกฤษ อันหมายถึง “ตรงกลาง” ส่วนคำว่า “C 位 wèi” ในที่นี้ มีต้นกำเนิดจากวงการเกม DotA ถือเป็นหนึ่งในตำแหน่งสำคัญของ

ทีมในช่วงทำเกมที่มียุทธศาสตร์หรือปะทะสูง ต่อมาคำดังกล่าวถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในวงการบันเทิง หมายถึง ตำแหน่งตรงกลางเวทีหรือกลางแผ่นโปสเตอร์โฆษณา มีนัยยะรวมถึง “ตำแหน่งที่สำคัญที่สุด หรือได้รับความสนใจมากที่สุด” ในปัจจุบันคำดังกล่าวยังนิยมใช้เพื่อแสดงถึงการชื่นชมความสามารถของบุคคลได้อีกด้วย (Zeng, 2019) ส่วนที่มานั้นก็มาจากรายการ Idol Producer ซึ่งเป็นรายการจัดประกวดความสามารถ เพื่อค้นหาผู้เหมาะสมมาจัดตั้งเป็นกลุ่มศิลปินชายหน้าใหม่ของจีน ซึ่งผลปรากฏว่า Cai Xukun ที่ได้รับคะแนนโหวตสูงสุด กลายเป็นผู้ชนะเลิศการแข่งขันในครั้งนี้ และได้ครอบครอง “ตำแหน่งตรงกลางของเวที” ไปโดยปริยาย จะเห็นได้ว่า ตำแหน่งในเวทีถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สามารถบ่งบอกถึงระดับความสามารถของศิลปิน ทำให้ในกลุ่มศิลปินด้วยกันเองต่างก็หมายปองจะครอบครองตำแหน่งดังกล่าว เพื่อพิสูจน์ถึงความสามารถของตนเอง

2.8 土味情话 tǔwèi qíng huà

คำ ๆ นี้ หมายถึง “คำบอกรักประเภทที่ฟังแล้วชวนเลียน ดูเขยๆ แฝงไปด้วยอารมณ์ขัน” โดยทั่วไปจะมีรูปแบบการเขียนแบบหักมุม หรือไม่ก็เป็นเชิงที่ฟังดูเกินจากความเป็นจริง ส่วนความเป็นมาของความนิยมในคำนี้ เกิดขึ้นจากรายการ Idol Producer ที่มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เข้าประกวดประชันความสามารถ โดยแข่งขันแต่ง “คำบอกรักที่ชวนเลียน (土味情话 tǔwèi qíng huà)” ขึ้น และหลังจากที่มีการถ่ายทอดรายการออกไป ในโลกสังคมออนไลน์ก็เกิดกระแสแต่งข้อความในลักษณะดังกล่าวเลียนแบบตามกันมาเยอะ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าคำบอกรักประเภทนี้จะฟังแล้วชวนเลียน แต่ก็มีเสน่ห์ เหมาะอย่างยิ่งแก่การใช้เป็นประโยคบอกรักได้เป็นอย่างดี

2.9 皮一下 pí yí xià

สำหรับคำว่า “皮 pí” นั้นมาจากภาษาถิ่นของसानซี ซึ่งมีความหมายว่า “ก่อกวน แกล้งเล่นไม่เข้าเรื่อง” ต่อมาโลกสังคมออนไลน์ได้นำคำดังกล่าวมาใช้สำหรับหยอกล้อคู่สนทนา ที่ไม่ยอมปฏิบัติตามกฎกติกา มารยาท ทำให้เกิดผลลัพธ์ตามมาที่คาดไม่ถึง สำหรับคำว่า “皮一下 pí yí xià” แท้จริงแล้วนั้นย่อมาจากประโยคเต็มที่ว่า “ป่วนแบบนี้สักหน่อย คุณว่าสนุกดีไหม (皮这么一下你快乐吗? pí zhème yí xià nǐ kuàilè ma)” (Gao, 2019) ด้วยเหตุนี้ คำดังกล่าว อาจสามารถเทียบเคียงได้กับความหมายที่ว่า “ขอกวนหรือป่วนสักหน่อยก็แล้วกัน” นั่นเอง คำดังกล่าวนี้ ได้กลายเป็นกระแสเมื่อถูกนำมาใช้ในวงการเกมออนไลน์ ริเริ่มโดย Da Sima ซึ่งเป็นผู้

ถ่ายทอดสดการแข่งขันเกมออนไลน์จากบริษัท Douyu โดยเขามักจะกล่าวระหว่างถ่ายทอดสดอยู่เสมอว่า “พี่ชายท่านนี้เล่นไม่เข้าเรื่องเสียจริงเลย (这位兄弟很皮啊。Zhè wèi xiōngdì hěn pí a)” จนกลายเป็นคำติดปากของเขาก็ว่าได้ และด้วยเหตุที่มีคนจำนวนมากมาร่วมแข่งขันเกมออนไลน์ดังกล่าว จึงทำให้คำดังกล่าวเป็นที่รับรู้และเข้าใจกันอย่างกว้างขวาง จนต่อมาเกิดการนำมาใช้ต่อกันอย่างแพร่หลายในโลกออนไลน์นั่นเอง

2.10 燃烧我的卡路里 ránshāo wǒ de kǎlùlǐ

สำหรับวลีนี้ หากแปลตรงตัวก็หมายถึง “เผาผลาญแคลอรี” มีที่มาจากท่อนแร็ปท่อนหนึ่งของเพลงดังวง Rocket Girls 101 ที่ชื่อว่าเพลง Calorie ซึ่งถูกนำไปใช้เป็นหนึ่งในเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง Hello Mr. Billionaire อีกทั้ง ด้วยทำนองเพลงและเนื้อร้องที่มีเอกลักษณ์ จึงทำให้กลายเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในช่วงพรีเดบัต ไม่เฉพาะในโลกสังคมออนไลน์เท่านั้น แต่ยังคงกลายเป็นเพลงสำหรับประกอบกิจกรรมเต้นรำกลางแจ้งอีกด้วย ส่วนสาเหตุที่ประโยคดังกล่าวได้รับการพูดถึงอย่างมาก ก็สืบเนื่องจากเป็นท่อนที่ Yang Chaoyue หนึ่งในสมาชิกของวง ซึ่งถูกสังคมจับตามองเป็นพิเศษในด้านความสามารถด้านการร้องเพลงนั้น เป็นผู้ขับร้องในท่อนดังกล่าวนั่นเอง

จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ที่มาของคำและวลียอดนิยมประจำปี 2018 นั้นต่างมีที่มาอย่างหลากหลาย บ้างก็เกิดจากเรื่องบางเรื่องที่เป็นประเด็นของสังคม บ้างก็เกิดจากพฤติกรรมของคนดังในสังคม ซึ่งล้วนแต่เป็นการตีความหมายและยอมรับกันเองของคนในสังคม เพื่อนำมาใช้สื่อสารกันเฉพาะกลุ่มทั้งสิ้น

3. ภาพสะท้อนสังคม

เนื่องจากคำยอดนิยมในอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นสิ่งที่ผู้คนในสังคมใช้ในช่วงระยะเวลาหนึ่งในขอบเขตที่เฉพาะเจาะจง จึงสามารถถือได้ว่าเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่ง ซึ่งหากพิจารณาโดยละเอียดแล้ว ก็จะพบว่า เบื้องหลังของคำและวลียอดนิยมในปีที่ผ่านมา ก็ได้แอบแฝงไว้ซึ่งความคิดและมุมมองของผู้คนในสังคมจีนยุคปัจจุบันไว้อย่างแยบยล ดังจะกล่าวได้ต่อไปนี้

3.1 สะท้อนให้เห็นว่าผู้คนยังคงวาดฝันถึงชีวิตที่สวยงาม

สำหรับความฝันดังกล่าว สะท้อนชัดเจนจาก คำว่า “锦鲤 jǐnlǐ” ที่แต่เดิมเป็นเพียงชื่อปลา แต่ต่อมาได้กลายเป็นคำที่ผู้คนได้นำไปใช้เป็นสัญลักษณ์แทน “ความโชคดีและความสุข” สะท้อนให้เห็นว่าผู้คนในโลกออนไลน์ยังคงวาดฝันถึงชีวิตที่งดงาม สมบูรณ์แบบ รวมถึงตั้งตารอความโชคดีให้มาบังเกิดแก่ตนเอง หรืออาจกล่าวได้ว่า “ปลาการ์ฟ” ได้กลายเป็นสัญลักษณ์แห่ง “การให้ความหวัง” “ให้กำลังใจ” ของผู้คนไปแล้ว อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงแล้วนั้น ความโชคดี ไม่ใช่เป็นเรื่องบังเอิญอย่างแน่นอน แต่เป็นผลตอบแทนที่ได้กลับคืนมาหลังจากความพยายามอย่างยิ่งยวดของบุคคลนั้นต่างหาก ความโชคดีนั้น เป็นเพียงสิ่งที่เพิ่มสีสัน เติมเต็มรสชาติให้กับชีวิตที่ธรรมดาของคนเราเพียงเท่านั้น

3.2 สะท้อนให้เห็นว่าผู้คนยังต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม

สำหรับค่านิยมการต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคมนี้ เห็นได้อย่างชัดเจนจากคำว่า “C 位 wèi” ซึ่งใช้สื่อถึง “ตำแหน่งตรงกลาง ซึ่งเป็นตำแหน่งที่สำคัญที่สุด” และ “skr” ซึ่งใช้สำหรับ “ยกย่อง ชมเชยในความสามารถของบุคคล” โดยทั้งสองคำต่างแสดงให้เห็นถึงการที่บุคคลนั้นได้รับความสนใจ และเป็นที่ยอมรับในสายตาของบุคคลอื่น สะท้อนให้เห็นถึงจิตใจที่เปี่ยมไปด้วยความทะเยอทะยาน พร้อมฝันฝ่าอุปสรรค ผลักดันตัวเองให้เกิดการพัฒนาของชาวจีน ถือได้ว่าเป็นแรงบันดาลใจสำคัญที่จะนำพาให้พวกเขาสามารถบรรลุความสำเร็จที่สามารถมองเห็นหรือสัมผัสได้จริงอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม ความต้องการ “การยอมรับ” ทั้งจากตัวเองและสังคมรอบข้าง จึงถือเป็นหนึ่งในความต้องการขั้นพื้นฐานของทุกคน อย่างไรก็ตาม ก็ควรรักษาระดับความต้องการดังกล่าวให้อยู่ในระดับที่พอเหมาะพอควร โดยถ้าหากเราสามารถผ่านขั้นความต้องการนี้ได้ เราก็ย่อมพร้อมที่จะกลายเป็นผู้ให้หรือแสดงการยอมรับต่อผู้อื่น มากกว่าที่จะพยายามเรียกร้องให้ตนเองได้รับการยอมรับจากคนอื่นได้อย่างแน่นอน

3.3 สะท้อนให้เห็นค่านิยมการเลียนแบบดารารา

สำหรับค่านิยมการเลียนแบบดารารานั้น จะเห็นได้จาก คำยอดนิยมในปีที่ผ่านมา ที่ล้วนแต่มีแหล่งที่มาอันเกี่ยวข้องกับบุคคลในแวดวงบันเทิงคิดเป็นสัดส่วนเกินกว่าครึ่งหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นคำว่า “官宣 guānxuān” ซึ่งมีที่มาจากข่าวของคู่รักดาราคู่หนึ่ง “skr” และ “土味情话 tǔwèi qínghuà” ซึ่งมีที่มาจากคำพูดและการแสดงของนักร้องชื่อดังในรายการโทรทัศน์ “确认过眼神

quèrèn guò yǎnshén” และ “燃烧我的卡路里 ránshāo wǒ de kǎlùlǐ” ซึ่งมีที่มาจากบทเพลงยอดนิยม “皮一下 pí yíxià” ซึ่งมีที่มาจากคำพูดติดปากของนักถ่ายทอดสดการแข่งขันเกมออนไลน์ ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ ไม่เพียงแต่เป็นเรื่องบังเอิญ แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงกระแสความนิยมในการติดตามเหล่าดารารหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงของสังคมจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ในโลกสังคมออนไลน์ จนนำไปสู่การเลียนแบบพฤติกรรมไม่ว่าจะเป็นด้านความคิด ด้านการกระทำ รวมไปถึงคำพูด อย่างไรก็ตาม การเลียนแบบพฤติกรรม ถือว่าเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นในแทบทุกยุค แทบทุกสมัย โดยเฉพาะวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่อยู่ในช่วงที่กำลังแสวงหาต้นแบบของตนเอง เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากเพื่อนฝูงและสังคม ทว่า หากต้นแบบดังกล่าว เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี แต่กลับได้รับการยอมรับจากสังคม แล้วผู้คนในสังคมกลับมองว่าสิ่งนั้นเป็นเรื่องปกติธรรมดา ก็อาจนำมาซึ่งปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคมนั้นอย่างยากที่จะหลีกเลี่ยงได้

3.4 สะท้อนให้เห็นกระแสนิยมในความเป็นปัจเจกนิยม

สำหรับกระแสนิยมในความเป็นปัจเจกนิยมนั้น จะเห็นได้จากคำว่า “佛系 fóxì” ที่สามารถสะท้อนให้เห็นค่านิยมที่ชัดเจนของกลุ่มวัยรุ่นจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังยุค 90s ที่เติบโตมาในยุคที่เศรษฐกิจและสังคมจีนกำลังพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ทำให้ผู้คนมีระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แม้ว่าจะยังคงต้องเผชิญหน้ากับปัญหาสังคมบางอย่างที่เรื้อรังมานาน ทั้งนี้ พวกเขากลับเลือกที่จะใช้วิธีการปรับตัวในแบบของตัวเองเพื่อรับมือกับสภาพความกังวลจากความกดดันและบีบคั้นของสังคมในปัจจุบัน ส่งผลให้บางส่วนเลือกที่จะมองโลกตามความเป็นจริง ส่วนที่เหลือก็เลือกที่จะอยู่กับปัจจุบันอย่างมีความสุข โดยไม่ได้สนใจหรือมีความกังวลใด ๆ กับความมั่นคงในอนาคตที่ยังมาไม่ถึง ซึ่งมีอาจคาดเดาได้ วิธีการดังกล่าวนี้ ยิ่งเป็นการตอกย้ำให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับความคิดความรู้สึกส่วนบุคคล ที่หลุดจากกรอบบังคับแบบเดิม ๆ อันจะนำไปสู่อิสระทางการกระทำและความคิดได้อย่างชัดเจน

3.5 สะท้อนทัศนคติของคนจีนต่อ “นักเลงคีย์บอร์ด”

สำหรับทัศนคติดังกล่าว จะเห็นได้จาก คำว่า “杠精 gàngjīng” ที่ถือเป็นหนึ่งในไม่กี่คำจากคำยอดนิยมแห่งปีที่มีความหมายที่สื่อไปในทางลบ เนื่องจากบุคคลเหล่านี้มักมีพฤติกรรมชอบ

จ้องจับผิดผู้อื่น จนบางครั้งส่งผลให้ผู้ที่ถูกจับผิดนั้นกลายเป็นเป้าที่ถูกสังคมโจมตีไปโดยปริยาย ทำให้สังคมออนไลน์ตอนนี้ โดยเฉพาะเว่ยป้อ กลับกลายเป็นพื้นที่ล่อแหลม ที่ทำให้ผู้ใช้งานจำนวนมากน้อยต่างพากันเช็ดขยาดที่จะลงข้อความหรือรูปภาพต่าง ๆ ของตนเอง เพราะเกรงกลัวพฤติกรรมของบรรดานักเลงคีย์บอร์ดกลุ่มนี้ไปตาม ๆ กัน ทั้งนี้ เนื่องจากโลกสังคมออนไลน์เป็นพื้นที่เสรีแห่งการสื่อสาร จึงเปิดช่องว่างให้บุคคลบางประเภทที่อาจเป็นภัยสังคมแฝงตัวเข้ามาในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้น ในฐานะผู้ใช้พื้นที่ดังกล่าวจำเป็นต้องรู้เท่าทัน และเรียนรู้ที่จะเคารพกติกา มารยาทต่าง ๆ ในการใช้งาน เพื่อให้พื้นที่ดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และหลีกเลี่ยงผลกระทบที่อาจตามมาภายหลังนั่นเอง

จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า คำและวลียอดนิยมในสังคมออนไลน์ นอกจากจะสามารถสะท้อนภาพความเป็นอยู่ ความนึกคิด รวมไปถึงสภาพจิตใจของผู้คนในสังคม ณ ช่วงเวลาหนึ่งได้แล้ว ยังจะสามารถสะท้อนให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมและวัฒนธรรมในภาพรวมได้อีกด้วย

บทสรุป

หลิว (Liu, 2014) กล่าวว่า “ภาษาก็คือกระจกบานหนึ่งของสังคม การเปลี่ยนแปลงของสังคมย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงของคำต่าง ๆ” จากการศึกษาพบว่า คำหรือวลียอดนิยมในโลกออนไลน์ประจำปี 2018 ในด้านรูปแบบ ส่วนใหญ่จะเป็นการใช้คำสร้างใหม่ ซึ่งล้วนแต่สะท้อนลักษณะเด่นของภาษาในโลกออนไลน์ออกมาอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็น เป็นการใช้ภาษาที่สั้นกระชับแต่ได้ใจความ มีความทันสมัย แฝงไปด้วยอารมณ์ขัน มีบริบทแวดล้อมเฉพาะตัว เน้นไปทางภาษาพูดเป็นต้น ในด้านความหมาย ส่วนใหญ่มีความหมายที่สื่อไปในทิศทางเชิงบวก และมีแหล่งที่มาหลัก ๆ จากแวดวงบันเทิง ส่วนในด้านภาพสะท้อนสังคม ก็สะท้อนให้เห็นภาพสังคมทั้งด้านบวกและลบของสังคมจีนในยุคปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ในฐานะคำหรือวลียอดนิยมในภาษาอินเทอร์เน็ต ไม่สมควรจะถูกจำกัดบทบาทสถานะให้อยู่เพียงภาษาที่ใช้สำหรับการระบายอารมณ์ความรู้สึก หรือใช้บ่งบอกตัวตนของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น แต่ควรส่งเสริมและผลักดันให้คำดังกล่าวนี้ กลายเป็นสิ่งที่ส่งสัญญาณ อันแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของตัวภาษาเอง รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมว่าไปถึงระดับไหนแล้ว ทั้งนี้ เพื่อจะได้ยึดเตือนให้ผู้คนในสังคมนั้นได้ตระหนักและเรียนรู้ที่จะปรับตัวรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมต่อไปในอนาคตนั่นเอง

เอกสารอ้างอิง

- Gao, C. (2019, 05 20). “The Explanation of the Social and Cultural Psychological Phenomenon behind the Network Popular Language —a Case study of 2018 Network Catchphrases.” **Cultural Journal**. 2019(5) : 193-197.
- Hu, Y.,& Xue, J. (2019, 04 05). “The Shifts of Internet Buzzwords—The Analysis of Contemporary Cultural Psychology and Cultural Transmission from the Internet Buzzwords.” **People’s Tribune**. 2019(10) : 127-129.
- Li, D. (2006). “A Qualitative Study of the Internet Buzzwords.” [Online]. Available:<http://wap.cnki.net/touch/web/newspaper/Article/ZHDS200604190041.html>. 5 July 2019.
- Liu, J. (2014, 01 25). “A Study on the Worldwide English Buzzwords in 2012 from the Perspective of Sociolinguistics.” **Journal of Language and Literature Studies**. 2014(1) : 35-37.
- Ministry of Education of the People’s Republic of China. (2018). “**The Chinese Words of the Year 2018: The Internet Buzzwords in 2018**.” [Online]. Available: http://www.moe.gov.cn/s78/A19/yxs_left/moe_813/s236/201812/t20181219_364094.html. 10 July 2019.
- Tian, P. (2019, 03 20). “Unveiling the Veil of the Internet Troll.” **Language Planning**. 2019(6) : 73-75.
- Yang, H. (2018, 06 25). “A Sociolinguistics Interpretation on Language Variation of Network Buzzwords.” **Journal of Zunyi Normal University**. 2018(3), 72-75.
- Zeng, Y. (2019, 04 15). “Trial Discourse on the Rationality of Network Buzzwords in 2018.” **Hubei Social Science**. 2019(3) : 131-137.
- Zhou, S. (2019, 03 20). “The Cognitive Analysis of the Network Buzzwords in 2018.” **Chinese Language Learning**. 2019(2) : 83-85.